

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Історія зарубіжної літератури (друга половина XX ст.)

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Українська мова та література

Спеціальність 014.01 Середня освіта (українська мова та література)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

філологічний факультет

Мова навчання українська

Розробник: кандидат філологічних наук, асистент кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології **Оксана Михайлівна Матійчук**

Профайл викладачів

Контактний тел.

E-mail:

Консультації

http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

0978352465

o.matiychuk@chnu.edu.ua

за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни.

Дисципліна «Історія зарубіжної літератури (друга половина XX ст.)» є частиною загального курсу «Історія зарубіжної літератури», що призначена для підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Українська мова та література» спеціальності «Середня освіта (українська мова та література)». Вивчення цієї дисципліни є невід'ємною складовою професійної підготовки майбутніх фахівців, оскільки дозволяє орієнтуватися у світовому літературному процесі, який виступає контекстом для українського літературного процесу відповідного періоду. Крім того, ознайомлення з найвизначнішими текстами зарубіжної літератури в українських перекладах сприяє реалізації мовної складової освітньо-професійної програми.

2. Мета навчальної дисципліни.

Ознайомити студентів з найвизначнішими текстами зарубіжної літератури другої половини XX ст., з особливостями творчої манери та стилю, естетичних та світоглядних позицій їх авторів; з'ясувати місце, яке вони посідають у світовому літературному каноні, та їх значення для розвитку світового культурного процесу.

3. Завдання:

- знати зміст рекомендованих художніх текстів;
- аналізувати основні факти з біографій письменників;
- визначати місце та значення опрацьованих текстів в національній і світовій літературі;
- уміти аналізувати основні образи, тематику, ідейне спрямування художніх текстів;
- розуміти художню цінність текстів;
- орієнтуватися в суспільно-історичних обставинах та передумовах, що впливали на літературний процес;
- сформувати поглиблене уявлення про світовий літературний процес, головне у Західній Європі та США, кінця XIX – початку XX ст.

4. Пререквізити. Теорія літератури, історія літератури, філософія, історія, культурологія, психологія.

5. Результати навчання.

Знання змісту рекомендованих художніх текстів, основних фактів з біографії їх авторів, місця та значення цих текстів в національній і світовій літературі.

Уміння аналізувати основні образи, тематику, ідейне спрямування розглянутих текстів, розуміти художню цінність творів, орієнтуватися в суспільно-історичних обставинах та передумовах, що впливали на літературний процес.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	6	3	90	30	30			30		екзамен
Заочна	3	6	3	90	6	6			78		екзамен

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Література екзистенціалізму, драма абсурду, новий роман											
Тема 1. Екзистенціалізм у французькій літературі	10	3	3			4	10	1	1			14
Тема 2. Драма абсурду	10	3	3			4	10	0,5	0,5			12
Тема 3. Новий роман	10	4	4			2	10	0,5	0,5			12
Разом за ЗМ 1	30	10	10			10	30	2	2			38
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Європейська та американська література другої половини XX ст.											
Тема 1. «Епічний театр» Б. Брехта. Творчість Г. Белля і «література руїн»	15	5	5			5	15	1	1			10
Тема 2. Нонконформізм у літературі США	15	5	5			5	15	1	1			10
Тема 3. Жанр роману-притчі у літературі другої половини XX ст.	15	5	5			5	15	1	1			10
Тема 4. Література постмодернізму	15	5	5			5	15	1	1			10
Разом за ЗМ 2	60	20	20			20	60	4	4			40
Усього годин	90	30	30			30	90	6	6			78

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми
-------	------------

1	Екзистенціалізм у французькій літературі
2	Драма абсурду
3	Новий роман
4	«Епічний театр» Б. Брехта. Творчість Г. Белля і «література руїн»
5	Нонконформізм у літературі США
6	Жанр роману-притчі у літературі другої половини XX ст.
7	Література постмодернізму

3.4 Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми
1	Читацький щоденник.
2	Підготовка рефератів до теми

3.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1	Ж.-П. Сартр: «Нудота», А. Камю: «Сторонній», «Чума»
2	С. Беккет «Чекаючи Годо», Е. Йонеско «Голомоза співачка», «Носороги»
3	М. Бютор: «Переміна», Н. Саррот: «Золоті лоди», А. Роб-Гріє: «У лабіринті»
4	Б. Брехт: «Життя Галілея», «Матінка Кураж та її діти», Г. Белль: «Очіма клоуна»
5	Дж. Д. Селінджер: «Ловець у житі», оповідання, К. Кізі: «Пролітаючи над зозулиним гніздом»
6	В. Голдінг: «Володар мух», М. Фріш: «Гомо Фабер», К. Абе: «Жінка в пісках»
7	П. Зюскінд «Парфуми», К. Рансмайр «Останній світ», У. Еко «Ім'я рози», М. Павич «Хазарський словник», Дж. Барнс «Історія світу в у 10 ½ розділах»

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- проекти (індивідуальні та командні, дослідницько-творчі проекти);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно)

		з обов'язковим повторним курсом
--	--	------------------------------------

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Іспит	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				40	100
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T4		

T1, T2 ... T 6 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Антологія сучасної австрійської поезії. Переклад Марка Белорусця, Петра Рихла. Чернівці, Видавництво 21, 2016. 244 с.
2. Брехт Бертольт. Три п'єси з екзилью. Переклад М. Ліпісівіцького. Чернівці, Видавництво 21, 2021. 440 с.
3. Бредбері Малколм. Британський роман Нового часу. Київ, MSBrand Corporation, 2011. 480 с.
4. Волошук Є. Чарівна флейта Модерну. Духовно-естетичні тенденції німецькомовної модерністської літератури XX ст. у ліриці Р.-М. Рільке, прозі Т.Манна, драматургії М.Фріша. Київ, «Видавничий дім Дмитра Бураго», 2008. 528 с.
5. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття : навчальний посібник. Київ, ЦУЛ, 2007. 400 с.
6. Денисова Т. Історія американської літератури XX століття. Київ, Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 488 с.
7. Експресіонізм: збірник наукових праць / упоряд. Т. Гаврилів. Львів, Класика, 2004. 175 с.
8. Затонський Д. Сім постатей німецької літератури // Вікно в світ. 1999, №2. 212 с.
9. Ковалів Ю.І. (укладач): Літературознавча енциклопедія. У двох томах / Автор-укладач Ю. І. Ковалів. Київ, ВЦ «Академія», 2007. Т. 1. 608 с.; Т. 2. 624 с.
10. Кузьменко В., Гарачковська О. та ін. Історія зарубіжної літератури XX ст. Київ, Видавничий дім «Академія», 2010. 496 с.
11. Світова драматургія: Новітня французька п'єса. Київ, Юніверс, 2003. 271 с.
12. Сповідь після зламу. Антологія сучасної польської драматургії. П'єси. Переклад з польської О.Ірванця, О.Бойченка. Київ, Темпора, 2014. 352 с.
13. Павличко С. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті. – К.: Основи, 2001.
14. Пісні Нового світу. Улюблені вірші поетів США та Канади. Упоряд. та переклад. М.Стріха. Київ, Факт, 344 с.
15. Помазан І.О. Історія зарубіжної літератури XX ст. Харків, МСП, 2016. 263 с.

5.2. Допоміжна

1. Абрамович С., Кеба О., Стахнюк Н. Історія польської літератури. Цикл лекцій. Київ, Издательский Дом Дмитрия Бураго, 2019. 620 с.
2. Баранов Віктор. Таблиця повернень. Переклади з румунської. Київ, Издательский Дом Дмитрия Бураго, 2017. 132 с.
3. Біла А. Український літературний авангард: пошуки, стильові напрямки. Київ, Смолоскип, 2006. 464 с.
4. Гаврилів Т. Форма і фігура. Ідентичність у художньому просторі. Львів, ВНТЛ-Класика, 2009. 480 с.
5. Джойс Джеймс. Улісс. Київ, Видавництво Жупанського, 2015. 736 с.
6. Івасютин Т., Драненко Г. Французький роман урожаю 2005 року. Огляд найпомітніших романів // Всесвіт, 2006. №7-8. с.166-172.

7. Знаки часу. Спроби прочитання /Упоряд. Т.Гаврилів. Івано-Франківськ, Лілея-НВ, 2001. 227 с.
8. Клочек Г. «Художній світ» як категоріальне поняття. Слово і час. 2007, № 9. С. 45-49.
9. Маценка С. П. Музична фактура літературного тексту: інтермедіальні студії / колективна монографія за ред. Світлани Маценки. Львів, Апріорі, 2017. 352 с.
10. Мегела І.П. Ейдоси літературознавчого дискурсу. Київ, Издательский Дом Дмитрия Бураго, 2016. 448 с.
11. Нестелєєв Максим. Лабіринти американського постмодернізму. Київ, Темпора, 2019. 414 с.
12. Овчаренко Н. Канадський літературний канон на зламі століть. Київ, МАУП, 2006. 312 с.
13. Фостер Тома К. Читай як професор. Жвавий і захопливий посібник з читання між рядками. Київ, Темпора, 2021. 344 с.
14. Шалагінов Б. Авангард і літературний мейнстрім ХХІ століття // Всесвіт, 2011. - № 9-10. – с. 220-226.
15. Ясперс К. Сенс і призначення історії. М., 1991.